

Администратор Национальной
библиотеки Беларуси

ТВОРЧЕСКИЕ МЕТАМОРФОЗЫ ВЛАДИМИРА ПРОВИДОХИНА

Процесс творчества – явление сложное, многогранное, порой необъяснимое, неподчиняющееся логике, правилам и категориям времени. Жизнь художника, творца всегда неразрывно связана с созиданием, с деятельностью, порождающей

нечто качественно новое, ценное и уникальное. Сущность жизни созидателя представляет некий «жизненный порыв», ведущий эволюцию и побуждающий к творчеству.

Для Владимира Андреевича Провидохина, известного белорусского графика, «...жизнь и творчество есть состояние духа, то есть мир без времени <...> другое измерение, где всё в одном и из одного рождается все» [1]. В этом смысле, творческий процесс таит в себе множество взаимодействий, взаимосвязей, превращений и переходов из одной формы в другую, своеобразных метаморфоз. Творчество Владимира Андреевича – яркий тому пример. Его гравюры изобилуют сочетанием визуального и вербального, соединением земного и космического, общего и частного, конкретики и символики, интеграцией философии и искусства. Рассматривая его работы, невольно встречаешься с масштабностью мышления художника, его философским мировосприятием, с «миром взаимоотношений Человека, Неба и Земли».

В истории белорусской графики творчество Владимира Провидохина, известного под символическим псевдонимом Хин, занимает совершенно особую страницу. Неслучайно его творческий псевдоним в переводе с японского означает «достоинство», «качество», «ясность», «постоянство», «непрерывность», ведь стиль мастера отличается единством, глубиной мысли и содержания, ритмичностью построения гравюр, рассматривать которые можно бесчисленное множество раз, находя очередной смысл.

Владимир Андреевич родился в Брянске в конце 1945 г. В 1975 г. окончил Киевское художественно-промышленное училище. Еще в ранний период творчества неоднократно участвовал и побеждал во всесоюзных, республиканских и международных выставках эстампа и рисунка, выставках-конкурсах плаката, чему, безусловно, способствовал его упорный труд и долгие годы поисков, формирование собственного мира в искусстве. Впрочем, процесс самоусовершенствования является бесконечным и, по словам мастера: «Восхождение к своему "я" вершины не имеет» [1].

Творческий диапазон В. Хина необычайно широк и включает в себя такие направления деятельности,

как станковая графика, живопись и плакат. Среди многообразия графических техник, мастер отдает предпочтение линогравюре и ксилографии, создание которых требует кропотливого труда. Еще в Брянске Владимир Андреевич создал немало значительных работ в данных техниках, среди которых серия линогравюр к роману «Степной волк» Германа Гессе, серия, посвященная Федору Тютчеву, ряд отдельных станковых листов, среди которых «9 мая», «Год рождения 1945», «Памяти матери», линогравюра «Костер», представленная на многих всесоюзных выставках и многие другие произведения.

С переездом в Минск в 1980-е гг. начался новый не менее плодотворный и значительный период творчества Владимира Андреевича. Именно здесь он берет себе псевдоним «Хин», создает серии эстампных работ «Юргис Балтрушайтис», «Велимир Хлебников», «Элисео Диего», «Леон де Грейфф», «А. Разанаў», прodelывает большую работу над серией линогравюр «Метаморфозы». Уже сами названия произведений говорят о тяготении художника к поэзии, в частности к лирике известных представителей белорусской, литовской, русской, кубинской, колумбийской литературы, что говорит о широте интересов и знаний мастера, всеохватности мышления, его высокой культуре и эрудиции.

Помимо этого, художник является знатоком поэзии, философии и искусства стран Востока. По его словам, Восток направил его на собственный путь, позволил перестать бояться быть непонятым [4]. Возможно, восточное влияние и натолкнуло В. Хина к исследованию проблемы синтеза искусств, которой он активно занимается на протяжении многих лет, включая и настоящее время.

Синтезом изобразительного искусства и литературы, штриха и слова, визуального и вербального начала проникнуто немало произведений мастера, что придает им особую ценность и уникальность, метафоричность и гротеск, многообразие замыслов и форм.

Одним из подобных произведений является его известная серия линогравюр «Степной волк», посвященная Герману Гессе. Работа достаточно неоднозначная и сложная для восприятия, как и все творчество мастера, тяготеющего к интеллектуальной графике. Гравюры иллюстрируют роман немецкого писателя, однако не просто следуют за текстом, а философски его

интерпретируют, раскрывают дух произведения. По словам Владимира Андреевича, гравюры к книге – не бессмысленное копирование текста, а как

бы новый вариант его написания, но другими художественно-пластическими и пространственными средствами [2, с. 18]. Данная серия линогравюр является продолжением изучения проблемы синтеза искусств, семиотики, пространства и времени.

Не менш значымой і сімвалічнай у творчасце В. Хіна з'яўляецца серія гравюр на лінолеуме «Метаморфозы». У працэсе работы художнік прыйшоў да высновы аб неабходнасці вызначэння новай пластыкі і напраўлення для стварэння серыі, што яму ўдалося ажыццявіць дзякуючы сабой многачысленыя переплетення, рытмічныя пабудовы кубавыя, тетраэдравыя, шаравыя і спіральныя, пераўтварэння пяцен, кропкаў, ліній... Сама ж серія стваралася ў пераломныя 1990-ы гады, у пераддвер'і невядомага будучага, пераходу ў новы век, таму назва творчых вынікаў узнікла далёка адвольна, паколькі метаморфоза, у разуменні В. Хіна, ёсць час, доўгасць руху, пераход ад аднаго руху ў іншы [3, с. 266].

У снежні 2015 г. Уладзімір Андрэевіч адзначыў сваё 70-леце. За гады неперывнага творчага дзейнасці беларускі графік дасягнуў сапраўднага майстэрства і міжнароднага прызнання, яго творы знаходзяцца не толькі ў Беларусі, але і ў музеях Швейцарыі, ЗША, у прыватных калекцыях Францыі, Германіі, Ізраіля, Украіны, Расіі... Аднак, нягледзячы на сумнеўны творчы поспех, майстар не намерены спыняцца на дасягнутом, ён патрабуе і крытыкі да сябе і па-ранейшаму стаяць на парозе вечных пошукаў вышэйшага саўваснення. Па словах мастака: «Выканана толькі частка творчых ідэй, можна сказаць, яна – праца толькі пачата...». Творчы пошукі В. Хіна працягваюцца і творчасць яго, падобна жывому арганізму, будзе пастаянна мяняцца і саўвасняцца, претэрпяючы рад бесконечных метаморфоз.

Уладзімір Андрэевіч не адзін дзесятак гадоў з'яўляецца верным чытацелем і паціятелем Нацыянальнай бібліятэкі Беларусі. У сценах бібліятэкі неаднокротна праходзілі яго персанальныя выставкі. Сярод іх выстаўка эстампа (2003 г.), прысвечаная 200-годдзю Федора Тютчава, выстаўка, прысвечаная нобелеўскаму лаўрэату, пісателю Герману Гесе (2014). У фондз Нацыянальнай бібліятэкі мастаком былі перададзены многачысленыя гравюры, каталогі выставак і іншыя матэрыялы, складзеныя каля 200 адз. захавання. Дзякуючы поспеху супрацоўніцтва бібліятэкі з вядомым беларускім мастаком, яе фондз папоўнілі зразкамі сучаснага графічнага мастацтва.

Нацыянальная бібліятэка Беларусі падзяляецца з Уладзіміра Андрэевіча Прувідохіна з юбілеем і жадае яму здароўя і многіх гадоў поспехнага творчэства.

ЛИТЕРАТУРА

1. Хин, В. Завтра / В. Хин // Архив В. Провидохина. – 2009.
2. Хин, В. Как создавалась серия гравюр на линолеуме к роману Германа Гессе «Степной волк» / В. Хин // Бюллетень Музея Марка Шагала. – 2006. – № 14. – С. 16–19.
3. Хин, В. Метаморфозы (эссе) / В. Хин / Тэрмапілы: літаратурна-мастацкі і беларусазнаўчы часопіс. – Мінск, 2013. – № 17. – С. 262–281.
4. Хин, У. Шлях да сінтэзу / У. Хин // Мастацтва. – 2012. – № 5. – С. 24.

Summary

The publication is devoted to the Belarusian graphic V.A. Pravidohin, his creative career and the most significant works.

Намеснік дырэктара
Цэнтралізаванай бібліятэчнай
сістэмы г. Гродна

«КНИЖНАЯ СКАРБНИЦА НА ХВАЛІ ЧАСУ»: 70 ГАДОЎ ГРОДЗЕНСКОЙ ГАРАДСКОЙ ЦЭНТРАЛЬнай БІБЛІЯТЭЦЫ імя А. МАКАЁНКА

2016 г. – юбілейны для Гродзенскай гарадскай цэнтральнай бібліятэкі імя А. Макаёнка. 70 гадоў таму была адкрыта гарадская бібліятэка. Хочацца прыгадаць вехі гісторыі і здабыткі ўстановы за гэтыя гады.

Працэс нараджэння бібліятэкі ў 1946 г. адбываўся ў пасляваенным Гродне, калі цяжка было знайсці ўцалелыя ад разбурэнняў будынкі. Але ў плане работы культасветааддзела Гродзенскага гарвыканкама была пастаўлена задача прадаставіць самастойныя памяшканні для гарадскай і дзіцячай бібліятэкі, аснасіць іх неабходным інвентарам і папоўніць кнігамі.

З 1946 г. бібліятэка размяшчалася ў выпадковых месцах, юцілася па пакойчыках у драўляных доміках, ва ўмовах падсялення да іншых устаноў, працавала без памяшканняў для кнігасховішча і чытальнай залы. У верасні 1946 г. пачалося абслугоўванне чытачоў з дапамогаю 17 перасоўных бібліятэк на прамысловых прадпрыемствах. Асабліва добра працавалі перасоўкі на піўным заводзе, швейнай фабрыцы. У справаздачы культасветааддзела за 1946 г. запісана: «Таварышы на месцы прасоўваюць кнігі ў масы і часта мяняюць перасоўкі».

У чэрвені 1947 г. гарадская бібліятэка атрымала асобнае памяшканне ў занёманскай частцы Гродна на вуліцы Гарнавых. Гэта быў невялікі драўляны дом, у якім бібліятэцы было выдзелена два пакойчыкі і калідорчык. У гэтай частцы Гродна была сканцэнтравана гарадская прамысловасць. У 1954 г. колькасць чытачоў складала ўжо 2800 чалавек, колькасць кніжнага фонду – 10 615 асобнікаў, з'явілася падпіска на перыядычныя выданні, пачаў стварацца паўнаўтасны даведачна-бібліяграфічны апарат, вялася цікавая масавая работа з чытачамі. Але памяшканне бібліятэкі заставалася маленькім.

Пераезд ажыццявіўся толькі 23 студзеня 1959 г. Гарадская бібліятэка размясцілася на першым паверсе цаглянага трохпавярховага жыллага дома на вуліцы Савецкіх Пагранічнікаў. З таго часу адрас бібліятэкі застаецца нязменным. Плошча ў 176 м² дазваляла разгарнуць масавую работу. За 1959 г. у бібліятэцы былі праведзены 255 масавых мерапрыемстваў – гучных чытанняў, гутарак, чытацкіх канферэнцый, літаратурных вечароў, аглядаў. У чытальную залу выпісвалася 158 назваў часопісаў і 26 назваў газет.

У 1963 г. гарадская бібліятэка атрымала ганаровае званне «Бібліятэка выдатнай працы». 1968 г. асабліва